

СОВЕТ АКЗИГИТОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АКЪЕГЕТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

15 июнь 2026 ел

Акъегет авылы

КАРАР

№ 31

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хақында.

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 24 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Зеленодольск муниципаль районының «Акжигит авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, акжигит авыл жирлеге Советы Регламенты, Акъегет авыл жирлегенең решил:

1. Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында кушымта итеп бирелә торган нигезләмәне расларга.

2. Акъегет авыл жирлеге Советы карарының үз көчен югалтуын танырга:

- "Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хақында» 2021 елның 4 мартындагы 26 номерлы;

- "Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хақында" 2021 елның 16 августындагы 44 номерлы;

- "Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хақында (Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 августындагы 44 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән)" 2021 елның 24 декабрдәге 53 номерлы;

- «Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 04 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хақында» 2023 елның 07 мартындагы 113 номерлы "Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 августындагы 44 номерлы, 2021 елның 24 декабрдәге 44 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән 53)";

- «Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 04 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Зеленодольск

муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында»2023 елның 28 августындагы 128 номерлы " Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 августындагы 44 номерлы, 2021 елның 24 декабрдәгә 44 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән 53, 2023 елның 07 мартыннан № 113)";

- «Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 04 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында»2024 елның 10 гыйнварындагы 149 номерлы " Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 августындагы 44 номерлы, 2021 елның 24 декабрдәгә 44 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән 53, 2023 елның 07 мартындагы № 113, 2023 елның 28 августындагы №128)";

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында»2026 елның 10 апрелдәгә 24 номерлы " Акъегет авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 августындагы 44 номерлы, 2021 елның 24 декабрдәгә 53 номерлы, 2023 елның 07 мартындагы 2023 елның 07 мартындагы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән 2023 елның 22 августындагы 128 номерлы, 2024 елның 10 гыйнварындагы 149 номерлы)".

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының рәсми сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Акъегет авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында түбәндәге адреслар буенча: Акъегет авылы, Үзәк урам, 4нче йорт (советның административ бинасы).

Акъегет авыл жирлеге башлыгы,
Совет рәисе А.Х. Садыков

Акъегет авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә Өлеге Нигезләмә Акъегет авыл жирлеге Советы депутатының (алга таба – депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, алар үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукий һәм социаль гарантияләрен күздә тоталар.

1 Статья. Депутат статусының хокукий нигезе

1. Депутат статусы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Акжигит авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба – жирлек уставы), өлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Депутат булып муниципаль сайлауларда бермандатлы сайлау округы буенча сайланган һәм Акъегет авыл жирлеге Советында (алга таба – авыл жирлеге Советы) Россия Федерациясе законнарында һәм муниципаль норматив хокукий актларда каралган вәкиллек вәкаләтләрен һәм башка вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга вәкаләтле Россия Федерациясе гражданы тора.

3. Депутат үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясенә, Акъегет авыл жирлеге Уставына һәм муниципаль норматив хокукий актларга, шулай ук сайлаучыларның мәнфәгатьләренә таяна.

4. Депутатка үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз башкару өчен шартлар тәмин ителә.

5. Депутат үз статусын депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле булмаган эшчәнлек өчен файдаланырга хокукты түгел.

2 Статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутатлар үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә башкаралар, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алып баралар, моңа авыл жирлеге уставында билгеләнгән очраклар керми.

2. Депутатка үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә гамәлгә ашыру өчен хезмәткәрнең эш урынын (вазыйфасын) саклап калып, дәвамлылыгы авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән чорга эштән азат ителүе гарантияләнә.

3. Акъегет авыл жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан 10 проценттан артырагы даими нигездә эшли.

3 Статья. Депутат вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре чоры биш ел тәшкил итә.

2. Депутатның вәкаләтләре ул сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш Акъегет авыл жирлеге Советының тулы хокукы составтагы беренче утырышын уздырган көннән туктатыла.

4 Статья. Депутат статусына бәйле чикләүләр, тыюлар

1. «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очраклардан тыш, депутатлар Россия Федерациясе

сенаторлары, Россия Федерациясе Федераль Собраниеесе Дәүләт Думасы депутатлары, Россия Федерациясе субъектларының закон чыгару органнары депутатлары була алмый, Россия Федерациясенң башка дәүләт вазыйфаларын, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларын, шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкара алмый. (алга таба – 33-ФЗ номерлы законда), башка федераль законнарда.

2. Депутат, 33-ФЗ номерлы законда, башка федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, башка муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты яисә башка муниципаль берәмлекнең муниципаль берәмлеге башлыгы вәкаләтләрен бер үк вакытта башкара алмый.

3. Депутатлар Россия Федерациясенң коррупциягә каршы көрәш турындагы законнары белән билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә тиеш.

4. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы депутатлар:

1) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә;

2) коммерциячел яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашу;

б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы белән идарә итүдә катнашудан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативының, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашудан тыш) Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы рәисенә алдан хәбәр итү;

в) Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре Советында, Муниципаль берәмлекләренң башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә бирү;

г) оештыручысы (акционеры, катнашучысы) муниципаль берәмлек булган оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исемнен оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләргә (устав капиталындагы өлешләргә)идарә итү тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актлар нигезендә түләүсез нигездә бирү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укутучылык, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шул ук вакытта укутучылык, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм граждандлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннен генә финанслана алмый.;

4) Әгәр Россия Федерациясенң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яисә күзәтчелек советлары, коммерциягә карамаган чит ил хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә эш итүче аларның структур бүлекчәләренң башка органнары составына керергә.

5. Муниципаль вазыйфаларны биләүче, вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы затлар граждан, административ яисә жинаять эше йә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмыйлар.

5 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:
 - 1) үлем;
 - 2) үз теләге белән отставкага китү;
 - 3) суд тарафыннан хокукка сәләтсез яисә хокукка сәләте чикләнгән дип тану;
 - 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яисә вафат дип игълан ителү;
 - 5) аңа карата судның гаепләү хөкеменең законлы көченә керүе;
 - 6) даими яшәү урынына Россия Федерациясеннән читкә чыгу;
 - 7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату яисә чит дәүләт гражданлыгы (гражданлыгы) йә яшәүгә рәхсәте яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документы булу;
 - 8) Акъегет авыл җирлеге Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
 - 9) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны биләүче альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;
 - 10) чит ил агенты статусын алу;
 - 11) 33-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка очраклар.
2. Депутат вәкаләтләре акжигит авыл җирлеге Советы карары белән, депутат житди сәбәпләрсез Акъегет авыл җирлеге Советының барлык утырышларында алты ай рәттән булмаган очракта, вакытыннан алда туктатыла.
3. Акъегет авыл җирлеге Советы депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында Карар кабул иткән Депутат әлеге карарга карата шикаять белдерү турындагы гариза белән әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән алып 10 көн эчендә судка мөрәҗғәгать итәргә хокуклы.
4. Вәкаләтләре Акъегет авыл җирлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары нигезендә вакытыннан алда туктатылган депутат әлеге карарга суд тәртибендә шикаять биргән очракта, Акъегет авыл җирлеге Советы суд карары законлы көченә кәргәнче Акъегет авыл җирлеге Советы депутатларын өстәмә сайлаулар билгеләү турында Карар кабул итәргә хокуклы түгел.
5. Акъегет авыл җирлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча, ә әгәр бу нигез Акъегет авыл җирлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килгән булса, мондый нигез барлыкка килгән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.
6. Акъегет авыл җирлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары әлеге статьяның 1 өлешендә 2 пунктында каралган нигездә әлеге статьяның 5 өлешендә каралган срокларда кабул ителмәгән очракта, депутат процессуаль законнарда каралган тәртиптә Акъегет авыл җирлеге Советының гамәл кылмавына шикаять белдерү турындагы гариза белән судка мөрәҗғәгать итәргә хокуклы.
7. Татарстан Республикасы Рәисе депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗғәгать иткән очракта, вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн Акъегет авыл җирлеге Советына әлеге гариза кәргән көн була.

6 Статья. Депутат

1. Депутат хокукы:

- 1) Акъегет авыл жирлеге Советында даими комиссиялэргэ һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланырга;
- 2) Акъегет авыл жирлеге Советы тарафыннан карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итэргэ;
- 3) Акъегет авыл жирлеге Советы тарафыннан төзелә торган, акжигит авыл жирлеге Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләп куела торган, килештерелә торган) вазыйфаи затларның органнарын һәм кандидатураларын төзү мәсьәләләре буенча фикер әйтергэ;
- 4) Акъегет авыл жирлеге Советының хокукий актлары проектларын хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертергэ;
- 5) көн тәртибе, карала торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, Акъегет авыл жирлеге Советы карарлары проектларына төзәтмәләр кертергэ;
- 6) Акъегет авыл жирлеге Советы сессияләрендә чираттан тыш хисапны яисә Акъегет авыл жирлеге Советы карамагындагы теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергэ;
- 7) Акъегет авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;
- 8) үз тәкъдимнәренә нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр бирергэ;
- 9) Акъегет авыл жирлеге Советы сессияләрендә гражданның, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия мөрәжәгатьләрен укырга;
- 10) Акъегет авыл жирлеге Советы тарафыннан төзелә торган органнарның составы (сан ягыннан, персонал яктан) һәм акжигит авыл жирлеге Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләп куела торган, килештерелә торган) вазыйфаи затларның кандидатуралары буенча фикер әйтергэ;
- 11) Акъегет авыл жирлеге Советының даими комиссияләре, сессияләре беркетмәләре белән танышырга;
- 12) депутат ярдәмчеләре булырга.

7 маддә. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның Акъегет авыл жирлеге Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы документ булып торган таныклығы һәм күкрәк тамгасы бар, ул аларны үз вәкаләтләре чорында куллана.

8 маддә. Депутат эшчәнлегенә рәвешләре

1. Депутат эшчәнлегенә рәвешләре булып:
 - 1) Акъегет авыл жирлеге Советы сессияләре эшендә катнашу;
 - 2) Акъегет авыл жирлеге Советының даими комиссияләре эшендә катнашу;
 - 3) федераль дөүләт хакимияте органнарының, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, барлык оештыру-хокукий рәвештәгә оешмаларның, ижтимагый берләшмәләренң житәкчеләренә мөрәжәгать;
 - 4) муниципаль хокукий акт проектына керту;

5) Акъегет авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий актлар проектларын эшләүдә катнашу;

6) Акъегет авыл жирлеге Советы тарафыннан Татарстан Республикасы Дәүләт Советына закон чыгару инициативасы тәртибендә кертелә торган Татарстан Республикасы законнары проектларын эзерләүдә катнашу;

7) депутат гарызнамәсе кертү;

8) сайлаучылар белән очрашулар, аларның мөрәҗәгатьләре белән эшләү, үзе вәкил булган жирлек халкына үз эшчәнлеген һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген турында мәгълүмат бирү;

9) жирле референдумнары, гавами тыңлауларны, жыелышларны, конференцияләрен һәм граждандардан сорашып белешүләрен оештыруда һәм уздыруда катнашу;

10) территорияль иҗтимагый үзидарә оештыруда катнашу.

2. Депутат үз эшчәнлеген федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, башка муниципаль хокукий актларда һәм Акъегет авыл жирлеге Советы Регламентында каралган башка рәвешләрдә дә гамәлгә ашырырга мөмкин.

9 маддә. Ярдәмчеләр

1. Депутат депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруда аңа ярдәм күрсәтү өчен өч ярдәмчегә ия булырга хокуклы. Депутат ярдәмчеләренә эше (эшчәнлеген) иҗтимагый башлангычларда башкарыла.

2. Депутат үз ярдәмчеләрен өчен җаваплы һәм аларны теләсә кайсы вакытта алыштырырга хокуклы.

10 маддә. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат жирлек халкы, шулай ук авыл жирлеге территориясендә урнашкан предприятие, оешма коллективлары, муниципаль һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар алдында, үз эшен турында елга бер тапкырдан да сирәгрәк хисап тотып, Акъегет авыл жирлеге Советы эшен турында вакыт-вакыт хәбәр итә, шулай ук айга бер тапкырдан да сирәгрәк халыкны кабул итә.

3. Депутат жирлек халкының законлы хокукларын, ирекләрен һәм мәнфәгатьләрен тәмин итү буенча законнарда каралган чаралар күрә, алардан кәргән тәкъдимнәрен, гаризаларны, шикәятләрен карый, үз вәкаләтләрен чикләрендә алардагы мәсьәләләрен дәрәжә һәм вакытында хәл итәргә булыша.

4. Алым;

5. Жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә.

6. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен Зеленодольск муниципаль районы Акжигит авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен Зеленодольск муниципаль районы Акжигит авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган биналарда аларны бирү тәртибенә туры китереп үткәрелә.

7. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенә жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

8. Депутатның сайлаучылар белән очрашуын оештыруга яисә уздыруга каршылык Россия Федерациясе законнары нигезендә административ җаваплылыкка китерә.

11 маддә. Депутатларның Депутат этикасы кагыйдәләрен үтәве

1. Депутат Акъегет авыл җирлеге Советы тарафыннан раслана торган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә, шул исәптән түбәндәге йөкләмәләргә үтәргә тиеш::

1) шәхсән үзенә яисә якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә йогынты ясау өчен җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелып калырга һәм депутат статусыннан файдаланмаса;

2) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырылык үз-үзенә тотудан тыелырга, шулай ук аның абруена яисә Акъегет авыл җирлеге Советы абруена зыян китерерлек конфликтлы хәлләрдән качарга;

3) мәнфәгатьләр конфликтлы килеп чыгу куркынычы булганда - шәхси кызыксыну (турыдан-туры яисә читләтеп) депутат вазыйфаларын тиешенчә, объектив, гадел үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый алган вәзгыять, - бу хакта Акъегет авыл җирлеге советына хәбәр итәргә һәм аның әлеге мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга яисә җайга салуга юнәлдерелгән карарын үтәргә;

4) Акъегет авыл җирлеге Советында билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә;

5) Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда фаш итмәскә һәм файдаланмаса;

6) депутат йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан түләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачулар, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка түләүләр) алмаса.

12 маддә. Депутатның Акъегет авыл җирлеге Советы сессияләрендә катнашуы

1. Депутат Акъегет авыл җирлеге Советының барлык сессияләрендә дә катнашырга тиеш.

2. Депутат Акъегет авыл җирлеге Советы сессияләрен үткәрү вакыты һәм урыны, карауга чыгарыла торган мәсьәләләр турында мәгълүмат ала, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча кирәкле материалларны Акъегет авыл җирлеге Советы Регламенты нигезендә ала.

3. Акъегет авыл җирлеге Советы сессияләрендә катнаша алмаганда, депутат бу хакта бер көннән дә соңга калмыйча Акъегет авыл җирлеге башлыгына хәбәр итә.

13 маддә. Депутатларның Акъегет авыл җирлеге Советының даими комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат үзе әгъза булып торган Акъегет авыл җирлеге Советы даими комиссияләренең барлык утырышларында да катнашырга тиеш.

2. Депутат даими комиссияләр утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карауга чыгарыла торган мәсьәләләр турында мәгълүмат ала, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны Акъегет авыл җирлеге Советы Регламенты нигезендә ала.

3. Даими комиссияләр утырышларында катнаша алмаганда, депутат бер көннән дә соңга калмыйча бу хакта даими комиссия рәисенә яки Акъегет авыл жирлегә башлыгына хәбәр итә.

14 маддә. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукы

1. Депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча Акъегет авыл жирлегә (алга таба – жирлек) территориясендә депутат жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләре тарафыннан чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

2. Депутат вазыйфаи затка турыдан-туры яисә вазыйфаи затның кабул итү бүлмәсе (секретариаты) аша телдән йөз язмача мөрәҗәгать итә.

3. Телдән мөрәҗәгать иткән очракта кабул итү вакыты Акъегет авыл жирлегә Советы депутаты белән килешү буенча вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнә, ә депутат язмача мөрәҗәгать иткән очракта кабул итү вакыты депутат мөрәҗәгатен алган көннән өч көннән дә соңга калмыйча вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнә.

4. Депутат кабул итү мөмкинлегә булмаганда, вазыйфаи зат депутат белән килешү буенча өч көн эчендә башка вакытны билгели.

15 маддә. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

1. Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль предприятиеләрдән, учреждениеләрдән һәм аларның вазыйфаи затларыннан закон белән саклана торган сер булып тормаган депутатлык эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

2. Депутат массакүләм мәгълүмат чараларында үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча Федераль законда каралган тәртиптә чыгыш ясарга хокуклы.

16 маддә. Депутат мөрәҗәгатьләрен карау

1. Депутат дөүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына, барлык оештыру-хокукий рәвешләрдәге оешмаларга, иҗтимагый берләшмәләргә, депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча тиешле вазыйфаи затларга телдән яисә язмача мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча мөрәҗәгать иткән жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм аларның вазыйфаи затлары депутатка аның мөрәҗәгатенә җавап бирергә яисә ул соратып ала торган документларны яисә белешмәләренә, әгәр мөрәҗәгатыне өстәмә өйрәнү яки тикшерү таләп ителмәсә, кабул ителгән көннән алып 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

3. Депутат мөрәҗәгатенә бәйле рәвештә нинди дә булса сорауларны өстәмә тикшерү яисә өстәмә өйрәнү үткәргә кирәк булган очракта, әлегә статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаи затлар һәм житәкчеләр бу хакта депутат мөрәҗәгатен алган көннән алып 15 көн эчендә депутатка хәбәр итәргә тиеш. Соңгы җавап депутатка депутатның язма мөрәҗәгатен алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

4. Дөүләт органнары, оештыру-хокукий рәвешләрендәге оешмалар, иҗтимагый берләшмәләр, аларның вазыйфаи затлары тарафыннан депутатлар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе һәм сроклары законнар белән билгеләнә.

5. Депутат жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы.

17 маддә. Депутат сорагы

1. Депутат яки депутатлар төркеме Акъегет авыл жирлеге советына керә торган мәсьәләләр һәм үзенең депутатлык эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча Акъегет авыл жирлеге башлыгына, жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә депутат гарызнамәсә белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат гарызнамәсә акжигит авыл жирлеге Советы сессиясендә язма рәвештә кертелә һәм Акъегет авыл жирлеге Советы сессиясендә игълан ителә. Депутат гарызнамәсә Акъегет авыл жирлеге Советы Регламенты нигезендә рәсмиләштерелә.

3. Депутат сорагы җибәрелгән Орган яисә вазыйфаи зат аңа җавапны алган көннән алып 15 көн эчендә язма рәвештә бирә.

18 маддә. Депутатның бурычлары

1. Депутатлык бурычы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясә Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Акъегет авыл жирлеге уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә; гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итәргә;

2) сайлаучыларны даими рәвештә, кимендә айга бер мәртәбә кабул итәргә;

3) гражданның, барлык оештыру-хокукый рәвешләрдәгә оешмаларның, ижтимагый берләшмәләренә, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәжәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясә чикләрендә җаваплар бирергә;

4) сайлаучылар алдында турыдан-туры очрашуларда хисап тотарга, шулай ук үз эшләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары аша елга кимендә бер мәртәбә хәбәр итәргә;

5) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләргә үтәргә;

6) дәүләт һәм закон белән саклана торган башка сер сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы аңа билгеле булган белешмәләргә ачмаска.

2. Депутат федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Акъегет авыл жирлеге Уставы һәм Акъегет авыл жирлеге Советының муниципаль хокукый актлары белән үзенә йөкләнгән башка бурычларны башкара.

19 маддә. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат, жирле үзидарәнең коллегиаль органы әгъзасы буларак, Акъегет авыл жирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәмин итә торган тулы хокукларга ия.

2. Акъегет авыл жирлеге Советы депутатның сайлау округында, Акъегет авыл жирлеге Советында эшләве, акжигит авыл жирлеге Советы карарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында сөйләгәннен тыңлый.

3. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турында, үзидарә территориясен ыкътисадый һәм социаль үстерү программаларын үтәүнең барышы турында, депутатның тәнкыйди искәртмәләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутатның законнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнарының эш практикасын, жәмәгәтчелек фикерен өйрәнүенә булышлык итәләр.

20 маддә. Депутат эшчәнлегенә социаль һәм башка гарантияләре

1. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыруның социаль һәм башка гарантияләре жирлекнең законнары, Муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Аларны жинаять яисә административ җаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алганда, тентүдә, сорау алуда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук депутатларга карата алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, язышу вакытында депутатларның хокуклары гарантияләре алар файдалана торган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция һәм депутат статусына туры килә торган, шул исәптән вәкаләтләр чоры тәмамлангач та, башка гамәлләр өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан федераль законда каралган гавами мыскыллаулар, яла ягулар яисә башка хокук бозулар җибәрелгән очракларга кагылмый.

4. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләргә үтәмәгән өчен депутатның коллегияль карарлар кабул итүдә (шул исәптән көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча тавыш бирүдә) катнашуы йә биләгән вазыйфасы буенча Россия Федерациясе норматив хокукый актларында каралган башка бурычларны үтәве депутатны җаваплылыкка тарту өчен нигез булып тормый.

21 маддә. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыруда каршылыктар тудырган өчен җаваплылык

Жирле үзидарә органнарының, оешмаларның һәм иҗтимагый берләшмәләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезләмәләрен үтәмәү, шул исәптән әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән срокларны һәм депутат гарызнамәләренә һәм мөрәҗәгәтләренә җаваплар бирү тәртибен үтәмәү, белә торып ялган мәгълүмат бирү, мәгълүмат бирүдән хокуксыз баш тарту, аны тапшырудан читләшү, депутатларны кабул итү кагыйдәләрен бозу, каралган җаваплылыкка китерә законнар белән.